جدال همتی و صالح آبادی بر سر ارز ۴۲۰۰ تومانی و نقدینگی

کدام رئیس کل راست می‌گوید؟

خبرگزاری دولتی ایرنا، پس از واکنش همتی به اظهارات صالح آبادی، در گزارشی نوشت مستندات چاپ پول برای تامین ارز ۴۲۰۰ تومانی در سال ۱۳۹۹، در بانک مرکزی موجود است و به گفته صالح آبادی دولت قبل در سال گذشته ۴ میلیارد دلار درآمد نفتی به دست آورد، اما ۱۰ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی پرداخت کرد

مریم شکرانی

روسای کل بانک مرکزی دو دولت دوازدهم و سیزدهم این روزها در حالی مقابل افکار عمومی بگو و مگوی صریحی راه انداخته‌اند که تورم در نقطه جوش قرار دارد و هر روز کالایی جدید از سفره خانوار طعمه گرانی بیش از پیش می‌شود. عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی دولت حسن روحانی که امسال نامزد انتخابات ریاست جمهوری شده بود، ادعای عجیبی مطرح کرد. ادعایی مبنی بر اینکه او مانع ونزوئلایی شدن ایران شده است و دولت سیزدهم علی‌رغم ادعاهای خود مشغول چاپ پول است.

در مقابل علی صالح‌آبادی، رئیس بانک مرکزی دولت سیزدهم که به همراه اعضای اقتصادی کابینه مدعی مهار چاپ پول و کاهش تورم هستند، دولت قبل را مسئول تورم بالای ۴۰ درصدی می‌دانند.

با این حال آماری که آنها از آن حرف می‌زنند چه حجم نقدینگی پول و درآمدهای ارزی دولت و تورم و ... همه و همه داده‌هایی است که در انحصار بانک مرکزی است و کسی نمی‌داند که ادعای کدام یک از سکاندران بانک مرکزی درست است؟

رئیس کل اسبق بانک مرکزی ضمن رد ادعای خرید ارز نیمایی و فروش آن با نرخ ۴۲۰۰ تومانی تاکید کرده است که کسری حدود شش میلیارد دلاری تامین ارز کالاهای اساسی از محل منابع و ذخایر بانک مرکزی تامین شده است. این در حالی است که صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرده که اسناد چاپ پول موجود است.

بگو مگوی روسای بانک مرکزی را عبدالناصر همتی کلید زد. او در ادعای عجیب در کارزار انتخاباتی‌اش گفته بود که مانع از ونزوئلایی شدن ایران شده است. هر چند که حرف‌های او قبل از انتخابات با این ادعاها نمی‌خواند. او پیش از حضور در انتخابات گفته بود که دولت حسن روحانی او را مجبور کرده که برای جبران کسری بودجه پول چاپ کند و دامنه چاپ پول حتی به چاپ اسکناس به پشتوانه ارزهای بلوکه شده هم رسیده است!

محمود واعظی، رئیس دفتر حسن روحانی هم گفته بود که دولت برای جبران کسری بودجه مجبور شد دلار را گران کند! هرچند که او زیر فشار افکار عمومی حرف خود را پس گرفت و گفت که رسانه‌ها حرفهای او را تحریف کرده‌اند.

همتی که در جریان انتخابات موفق شده بود توجه بخشی از افکار عمومی را به صفحه اینستاگرام و توییتر خود جلب کند پس از شکست در کارزار انتخابات از اظهارنظرهای جنجالی خود کوتاه نیامد و این بار رئیس جدید بانک مرکزی و دولت سیزدهم را زیر تیغ انتقادات خود قرار داد.

دولت جدید هم کوتاه نیامد و از طریق رسانه‌های خود عبدالناصر همتی را سلطان چاپ پول معرفی کرد و گفت که او با سوپیشینه در بانک مرکزی زبان به نقد عملکرد مالی دولت جدید گشوده است. این بگو و مگوها به جایی رسید که اخیرا علی صالح‌آبادی، رئیس بانک مرکزی دولت سیزدهم در رابطه با چرایی رشد نقدینگی در جریان تامین ارز کالاهای اساسی گفته که در سال گذشته دولت چهار میلیارد دلار درآمد نفتی داشته اما از آنجایی که به ۱۰ میلیارد دلار ارز نیاز داشت، بانک مرکزی شش میلیارد دلار ارز را از سامانه نیما به قیمت نزدیک به نرخ آزاد خریداری کرد و به قیمت ۴۲۰۰ تومان به واردکنندگان فروخت.

جدال روسای کل پیشین و فعلی بانک مرکزی در حالی ادامه دارد که اقتصاد ایران نه در دوران رئیس کلی همتی و نه در دوره رئیس کلی صالح آبادی از چنگال تورم و نقدینگی نجات نیافته و در بحرانی سخت و سنگین به سر می‌برد

در اظهارات صالح آبادی این طور اعلام شد که دولت گذشته با این اقدام عملا دست به چاپ پول زده و از مابه‌التفاوت نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی و ارز نیما کسری بوجه خود را جبران کرد که موجب افزایش پایه پولی، افزایش نقدینگی و تورم شده است.

همتی چه می‌گوید؟

عبدالناصر همتی، رئیس بانک مرکزی دولت گذشته هم در مقام پاسخ برآمد و گفت که سال گذشته در راستای سیاست دولت، با نرخ ترجیحی ۱۰ میلیارد دلار ارز برای تامین کالاهای اساسی تامین شد گفت که ارز ۴۲۰۰ تومانی در مرحله اول از محل درآمدهای وصولی سال ۱۳۹۹ سهم دولت که حدود چهار میلیارد دلار بود تامین شد، اما به دلیل عدم کفایت درآمدهای ارزی دولت و با توجه به ضرورت تامین کالاهای اساسی، دارو و نیازهای ضروری مربوط به معیشت مردم، کسری فوق از محل مانده ذخایر بانک مرکزی که به نرخ ۴۲۰۰ تومان در ترازنامه بانک ثبت شده بود، تامین شد.

به گفته او حدود شش میلیارد دلار از محل منابع و ذخایر موجود در حساب‌های کارگزاری بانک مرکزی که متعلق به بانک مرکزی بود، استفاده شد.

رئیس کل سابق بانک مرکزی این را هم گفت که این اقدام با موافقت شورای عالی اقتصادی سران قوا و تایید مقام معظم رهبری انجام شده است. ضمن اینکه به دستور مقام معظم رهبری مقرر شد آن بخش از ذخایر ارزی بانک مرکزی که برای خرید دارو و سایر کالاهای اساسی مصروف شده است به عنوان بدهی دولت به بانک مرکزی ثبت و از محل درآمدهای ارزی آتی دولت طی سه سال تسویه شود.

همتی ادامه داد بنابراین بانک مرکزی سیاست خرید ارز با نرخ نیما و فروش آن با نرخ ۴۲۰۰ تومان نداشته است و خرید و فروش بانک مرکزی در سامانه نیما مشخص بوده و جدا از نحوه تامین ارز کالاهای اساسی است.

او در ادامه با بیان اینکه دولت طبق مجوزهای خاص شورای عالی اقتصادی سران قوا یا تکالیف قانون بودجه، نسبت به فروش ارزهای مسدودی صندوق توسعه ملی به بانک مرکزی اقدام می‌کند که قطعا پایه پولی را متاثر خواهد کرد افزود: در این خصوص نیز در هنگام حضور در بانک مرکزی آثار این گونه تصمیمات را به مقام معظم رهبری گزارش داده و توقف تسعیر منابع مسدودی را خواستار شدم که با دستور ایشان استفاده از این رویه از اول سال ۱۴۰۰ منع شد که اسناد و مدارک این تصمیمات در بانک مرکزی موجود است.

اسناد در دست کیست؟

اما خبرگزاری دولتی ایرنا، پس از واکنش همتی به اظهارات صالح آبادی، گزارشی در این باره منتشر کرد و نوشت که مستندات چاپ پول برای تامین ارز ۴۲۰۰ تومانی در سال ۱۳۹۹، هم‌اکنون در بانک مرکزی موجود است و به گفته صالح‌آبادی رئیس کل بانک مرکزی، دولت قبل در سال گذشته ۴ میلیارد دلار درآمد نفتی به دست آورد، اما ۱۰ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی نیاز داشت؛ به همین دلیل ۶ میلیارد دلار ارز را از سامانه نیما به قیمت نزدیک به نرخ آزاد خریداری کرد و به قیمت ۴۲۰۰ تومان به واردکنندگان پرداخته اند اما همتی در حالی این موضوع را رد می‌کند که صالح‌آبادی رئیس کل بانک مرکزی در برنامه این هفته ثریا نیز اعلام کرد که اسناد این موضوع در بانک مرکزی موجود است.

کشمکش‌های سکانداران بانک مرکزی در شرایطی ادامه دارد که اسناد در بایگانی‌های بانک مرکزی است و اگر این دو نفر قصد شفاف‌سازی دارند می‌توانند این اسناد را منتشر کنند.

آنچه مسلم است اینکه اقتصاد ایران نه در دوران رئیس کلی همتی و نه در دوره رئیس کلی صالح‌آبادی از چنگال تورم و نقدینگی نجات نیافته و در بحرانی سخت و سنگین به سر می‌برد.

خبر

قیمت‌گذاری دستوری هم کارساز نبود؛

التهاب در بازار برنج ادامه دارد

در حالی که بیش از پنج روز از قرارگیری برنج ایرانی در فهرست اقلام مشمول قیمت‌گذاری دستوری می‌گذرد، بازار برنج همچنان با التهاب روبه‌رو است.

به گزارش قرن‌نو، قیمت برنج ایرانی حالا مرزهای هشتاد هزار تومان را شکسته و گزارش‌های رسیده نشان می‌دهد در شمال ایران، قطب تولید برنج، برنج طارم درجه یک بوجاری شده بیش از ۸۵ هزار تومان قیمت دارد. این در حالی است که وزارت جهاد کشاورزی با ابلاغیه‌ای قیمت برنج طارم درجه یک را ۶۵ هزار تومان اعلام کرده است. گزارش میدانی قرن نو اما نشان می‌دهد تعیین قیمت‌های دستوری نه تنها التهاب بازارهای برنج را از بین نبرده بلکه بر کاهش عرضه برنج در بازار نیز مؤثر بوده است.

بحران از کجا آغاز شد

هنوز تابستان به پایان نرسیده بود که برخی کارشناسان در خصوص نادرستی اعمال ممنوعیت واردات در فصل برداشت، به‌واسطه کاهش حجم تولید هشدار دادند. ۳۱ تیر تا ۳۱ آبان ماه در فصل برداشت این محصول ممنوعیت واردات برقرار می‌شود.

در حالی که وزیر پیشین جهاد کشاورزی، خاوازی به دست‌اندرکاران حوزه واردات برنج اطمینان داده بود که اعمال محدودیت در واردات برنج یک ماهی به تأخیر می‌افتد تا برنج‌های مانده در گمرکات ترخیص شوند اما ساداتی نژاد پس از دریافت رأی اعتماد حتی از ابلاغ مصوبه مذکور خودداری کرد و در نتیجه این تعویق یک‌ماهه اجرایی نشد. در جلسه تنظیم بازار وزارت جهاد مصوب شد که آغاز ممنوعیت فصلی یک ماه به عقب بیفتد؛ اما آنگونه که مختاریانی، نایب‌رئیس انجمن واردکنندگان می‌گوید آقای ساداتی نژاد اجازه نداد این تصمیم ابلاغ شود.

اشتباه در پیش‌بینی میزان تولید

از سوی دیگر وزارت جهاد کشاورزی پیش‌بینی کرده بود که تولید برنج در محدوده دو میلیون تا دو میلیون و دویست هزار تن باشد اما خشکسالی میزان تولید برنج در سال جاری را کاهش داد.

تقی‌زاده، رئیس اتحادیه برنج‌فروشان بابل در این خصوص به قرن نو گفت: میزان تولید برنج در حدود بیست درصد کاهش داشت و همین امر در گرانی برنج مؤثر واقع شد. البته او عامل سومی را نیز دلیل بروز این بحران می‌داند؛ عاملی بسیار مهم که نباید از چشم ناظران بازار دور بماند و می‌گوید: ورود فروشگاه‌های زنجیره‌ای بزرگ به بازار در تابستان و خریدهای عظیم از سوی آنان سبب شد برنجی در دست کشاورزان نماند اما این فروشگاه‌ها نسبت به عرضه برنج اقدام نمی‌کنند و کاهش عرضه نسبت به تقاضا این وضعیت را ایجاد کرده است. به گفته وی، انبار فروشگاه‌های زنجیره‌ای بزرگ مملو از برنج است و اینها عامل اخلال در بازار هستند.

وقتی هند از قافله گرانی عقب نمی‌ماند

از سوی دیگر بالا رفتن نرخ تورم در ایران و تبدیل قیمت برنج به خبر مهم رسانه‌ها سبب شده است، برنج در هند که یکی از مراکز مهم صادراتی به ایران تلقی می‌شود نیز افزایش یابد.

سالار ساکت، عضو هیئت ناظر انجمن واردکنندگان برنج می‌گوید: شرکت بازرگانی دولتی ایران در ابتدای فصل برداشت جهانی برنج به اشتباه مناقصه‌ای را برای خرید صد هزار تن برنج برگزار کرد که این منجر به جهش شدید قیمت برنج در ابتدای فصل برداشت در هندوستان شد. این افزایش قیمت به اندازه‌ای غیرقابل پیش‌بینی بود که کشاورزان و تأمین کنندگان پاکستانی از قافله عقب ماندند و حتی قیمت آنها نسبت به برنج هندوستان برخلاف عرف بازار تا چند هفته قبل کمتر بود. در این شرایط محمد آقاطاهر، رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی تهران در نامه‌ای به رئیس اتاق اصناف تهران با اشاره به فشار دولت به واحدهای عرضه برنج برای فروش این محصول به قیمت تعیین‌شده توسط وزارت جهاد کشاورزی (زیر قیمت تمام‌شده) درباره عواقب این اقدام و بسته شدن واحدهای صنفی هشدار داد.

هندی‌ها از مسیر پاکستان، چابهار را دور زدند

رسانه‌های هندی گزارش دادند که اولین محموله گندم اهدایی دولت هند در سال ۲۰۲۲ از طریق پاکستان برای مردم افغانستان ارسال خواهد شد.

به گزارش ایلنا، در حالی خبر انتقال حدود دو هزار تن گندم هند با ۴۱ کامیون افغان از طریق پاکستان به مقصد افغانستان منتشر شد که پیش از این، در قالب موافقتنامه چابهار اینگونه محمولات اهدایی از مسیر ایران (بندر چابهار) به افغانستان ارسال می‌شدند. اما ظاهرا با وجود اختلافات دیرینه و رقابت‌های منطقه‌ای هند و پاکستان، حالا قرار است این قبیل کمک‌های انسان دوستانه به جای چابهار ایران، از گذرگاه مرزی عطاری به گذرگاه واگه پاکستان انتقال داده شده و از طریق تورخم به افغانستان برسد.

طبق گزارش های رسمی سازمان بنادر و دریانوردی، در سال ۱۳۹۹ و تا پیش از به قدرت رسیدن طالبان در افغانستان، حدود ۷۵۰۰۰ تن گندم اهدایی از مبدا بندر کاندلای هند با ۳۲۴۵ کانتینر در قالب ۱۰ پارتی با کشتی‌های مختلف در بندر شهید بهشتی چابهار تخلیه و با حمل جاده‌ای از طریق مرز میلک به افغانستان ارسال شده بود.

در این رابطه «بهروز آقایی» مدیر کل بنادر و دریانوردی استان سیستان بلوچستان در گفت و گو با ایلنا توضیحاتی درباره تغییر رویه هندوستان برای ارسال محموله های گندم اهدایی به افغانستان ارایه داد.

وی با اشاره به تجربه موفق و همکاری موثر دیپلماتیک سه کشور، ایران، هند و افغانستان در انتقال محمولات اهدایی و کالاهای مورد نیاز مردم افغانستان طی سال های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ از طریق بندر چابهار گفت: هزینه پایین و سرعت انتقال دریایی و زمینی محموله‌های مورد نیاز مردم افغانستان از اولویت های مسئولان در ایرانی در زمینه حمل و نقل و انتقال کالا بوده و در راستای اجرای توافقنامه سه جانبه ایران، هند و افغانستان، ترانزیت محموله های قبلی گندم اهدایی به مقصد افغانستان از مسیر ایران انجام شد و در جریان ترانزیت این محموله اولویت ما افزایش سرعت انتقال با هزینه پایین بوده است.

آقایی افزود: همکاری خوب بندری بین هند و ایران در انجام عملیات بندری در چابهار فرصت مناسبی برای استفاده از ظرفیت های چابهار در راستای تعمیق روابط و نزدیک شدن ملت های سه کشور ایجاد کرده است.

مدیر کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان ادامه داد: مطمئنا عدم توجه به ظرفیت های بندر چابهار و همچنین عدم مساعی دولت هند و بخش خصوصی آن کشور برای افزایش ترافیک کالا و کانتینر خصوصا انتقال محموله های دولتی به مقاصد افغانستان و سایر کشورها از طریق بندر چابهار ؛ روند فعالیت اپراتور و سرمایه گذار هندی مشغول در بندر چابهار را با چالش مواجه خواهد کرد.

آقایی در پایان اظهار امیدواری کرد: با تلاش های دیپلماتیک کشورها انتقال محموله های جدید کمک های هند به مردم افغانستان از طریق بندر چابهار از سر گرفته می‌شود که در این راستا ضروری است هماهنگی های لازم اجزای حمل و نقل با هماهنگی دولت ها برای محموله ۵۰ هزار تنی گندم اهدایی هند باقید فوریت انجام شود.

به گزارش ایلنا، این تحولات در شرایطی رخ می‌دهد که مسئولین جدید شرکت دولتی هندی «ایندیا پورتز گلوبال» که بهره برداری بندر شهید بهشتی چابهار به آنها با مشارکت یک شریک ایرانی (شرکت کیهان شیران زرین-زیر مجموعه شرکت توسعه خدمات بندری سینا از شرکت های متعلق به بنیاد مستضعفان) سپرده شده، هم اکنون در ایران هستند.

خبر اقتصادی

قیمت نفت خام ایران از ۹۰ دلار عبور کرد

قیمت نفت خام برنت که سه‌شنبه به بیش از ۹۹ دلار رسیده بود، دیروز با حدود ۲ دلار کاهش به بشکه‌ای ۹۷ دلار و ۲۵ سنت رسید.

قیمت نفت خام وست تگزاس اینترمدیت هم که دیروز به ۹۶ دلار رسیده بود، دیروز با حدود ۴ دلار کاهش، به قیمت هر بشکه ۹۲ دلار و ۳۵ سنت رسید.

همچنین قیمت نفت خام سنگین ایران با ۱ دلار و ۳۱ سنت افزایش، به ۹۰ دلار و ۶۹ سنت رسید.

خسارت ماهانه ۱۰ میلیاردی در پی سرقت تجهیزات برقی

ایسنا – معاون هماهنگی توزیع توانیر گفت: میزان سرقت تجهیزات برقی در استان‌های مختلف متفاوت است، سرقت‌ها یک روند ثابتی دارند و نمی‌توان گفت نسبت به سال گذشته افزایش داشته است، اما می‌توان اعلام کرد که این سرقت‌ها ماهانه ۱۰ ها میلیارد تومان به شبکه برق خسارت وارد می‌کنند. غلامعلی رخشانی مهر گفت: خواهش من این است اگر در مکانی هم‌وطنان شاهد تعرض افراد سودجو به شبکه برق بودند حتما به واحدهای ۱۲۱ گزارش دهند و یا در سامانه برق من بارگذاری کنند، بلافاصله نیروهای ما وارد عمل خواهند شد.

وزیر ارتباطات:

کاهش سرعت اینترنت هیچ ارتباطی با طرح صیانت ندارد

ایلنا – وزیر ارتباطات در پاسخ به پرسش خبرنگار ایلنا که آیا کاهش سرعت اینترنت ارتباطی با تصویب کلیات طرح صیانت دارد گفت: کاهش سرعت اینترنت هیچ ارتباطی با هیچ طرحی ندارد و این مساله کاملا دلایل فنی داشت که با آن اشاره کردیم. عیسی زارع پور وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در جمع خبرنگاران با بیان اینکه این روزها سرعت اینترنت نامطلوب نبوده است گفت: اتفاق ویژه‌ای نسبت به گذشته رخ نداده است و ما همواره به دنبال افزایش کیفیت شبکه هستیم.

وی با بیان اینکه وزارت ارتباطات تلاش دارد نیاز مردم در حوزه زیرساخت های ارتباطی را تقویت کند، ادامه داد: بخشی از شبکه ارتباطی کشور حاکمیتی بخشی در اختیار شبکه ملی مخابرات کشور و بخشی از آن در اختیار اپراتورهاست که لایه دسترسی را برای مردم فراهم می کند. وزارت ارتباطات نقش رگولاتوری دارند.

برگزاری مراسم ختم و عروسی به جای تالار در پارکینگ‌ها!

باشگاه خبرنگاران جوان – رئیس اتحادیه تالارهای پذیرایی گفت: با اعمال محدودیت‌های کرونایی سوداگران با دریافت مبالغ بیشتر، میزبان مراسم شادی و عزای مردم در مکان‌های غیربهداشتی و بدون تهویه هواشدند.

خسرو ابراهیم نیا گفت: به طوری که برخی از افراد مراسمات خود را در پارکینگ‌ها اجرا می کنند که این کار خلاف قانون است و در صورت مشاهد با واحد صنفی برخورد می‌شود. به گفته رئیس اتحادیه تالارهای پذیرایی؛ برخی مراسمات خود را در کارواش‌ها برگزار کرده و این موضوع باعث ابتلای مجدد کرونا در بین افراد شده است. به طور کلی تقریبا ۹۰ درصد از تالارهای پذیرایی و تجهیز مجالس در دو سال گذشته تعطیل و کارکنان آن‌ها بیکار شدند.

واردات ۱۴/۴ میلیون دستگاه موبایل در ۱۰ ماه

یک مقام گمرکی گفت: در ۱۰ ماهه سال جاری ۱۴ میلیون و ۴۰۶ هزار و ۸۶۴ دستگاه موبایل به ارزش ۳ میلیارد و ۳۰۸ میلیون دلار وارد کشور شد که از لحاظ تعداد ۲۷ درصد و از حیث ارزش ۹۳.۷ درصد افزایش یافت.

باقری پور با اعلام اینکه مسافران پس از ارائه IMEI گوشی تلفن همراه خود در بدو ورود تا یک ماه برای ثبت اطلاعات و مشخصات تکمیلی در سامانه گمرک فرصت دارند، اظهار کرد: در حال حاضر محدودیتی در فهرست گوشی‌های ورودی به کشور توسط مسافرین چه به صورت مسافری و تجاری وجود ندارد و در حقیقت تنها موردی که برای آنها لحاظ می‌شود این است که در رویه مسافری گوشی هایی با ارزش کمتر از ۶۰۰ دلار با ماخذ ۶ درصد و گوشی های با ارزش بالای ۶۰۰ دلار با ماخذ ۱۲ درصد، حقوق ورودی آنها محاسبه می‌شود.